

DYRTID III

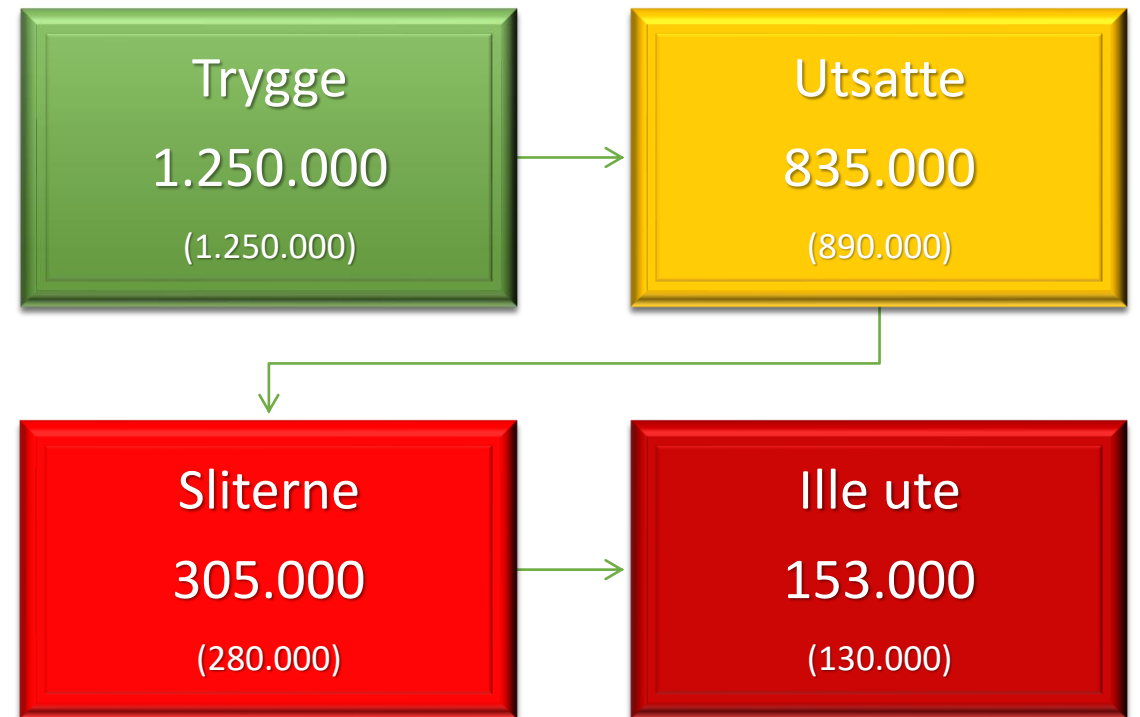
CHRISTIAN POPPE, SIFO/OSLOMET

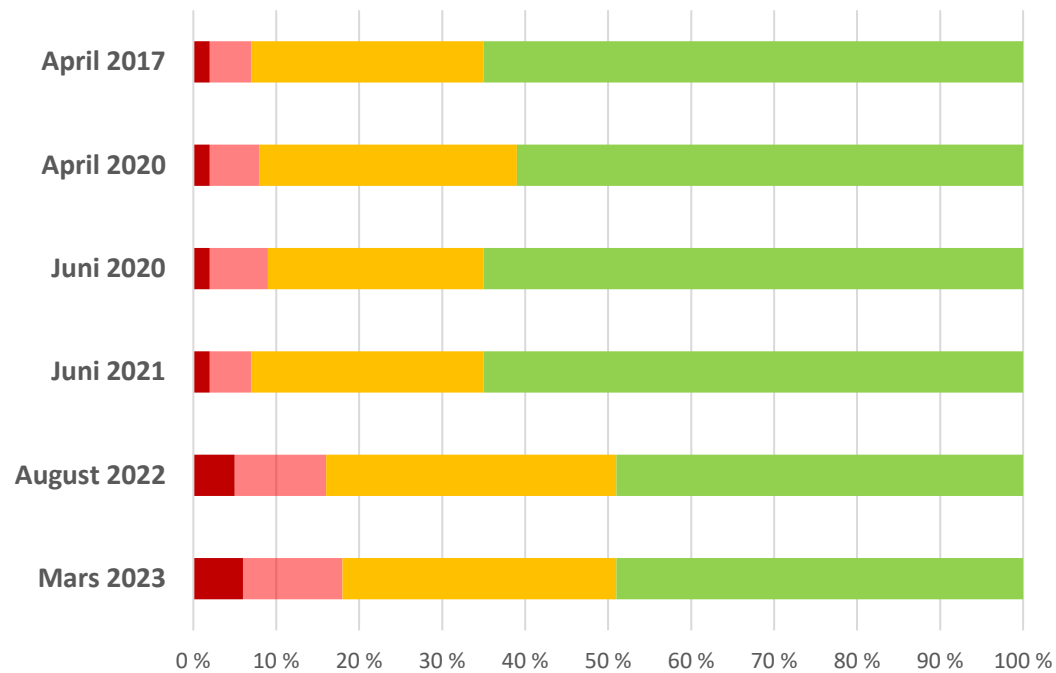
Dyrtid

- Dyrtid:
  - Betydelig prisstigning hvor folks inntekter ikke holder følge
  - Kommer uventet, plutselig
  - Handler om nødvendige varer og tjenester
- 2021-2023:
  - Ikke mellomkrigstid-tilstander
  - En utgiftkrise
    - (Koronaen var en inntektskrise)
  - Retorisk:
    - Diskusjon 1: inflasjon
    - Diskusjon 2: folks levekår
      - Fattigdom på dagsorden
      - 1990: Gjeldskrise = ny-fattigdom
- Post-dyrtid:
  - Vi kommer ut av dette med
    - ... et høyere prisnivå
    - ... endret forbruksmønster
    - ... en høyere andel som sliter tungt økonomisk
- Dyrtid: en diskusjon for å bevare, helst styrke velferdsstaten

FIRE TRYGGHETSNIVÅER - MARS 2023 (JUNI/AUGUST 2022)

	Mars 2023	August 2022	Juni 2021	Juni 2020	April 2020	April 2017
■ Ille ute	6	5	2	2	2	2
■ Sliterne	12	11	5	7	6	5
■ Utsatt	33	35	28	26	31	28
■ Trygg	49	49	65	65	61	65

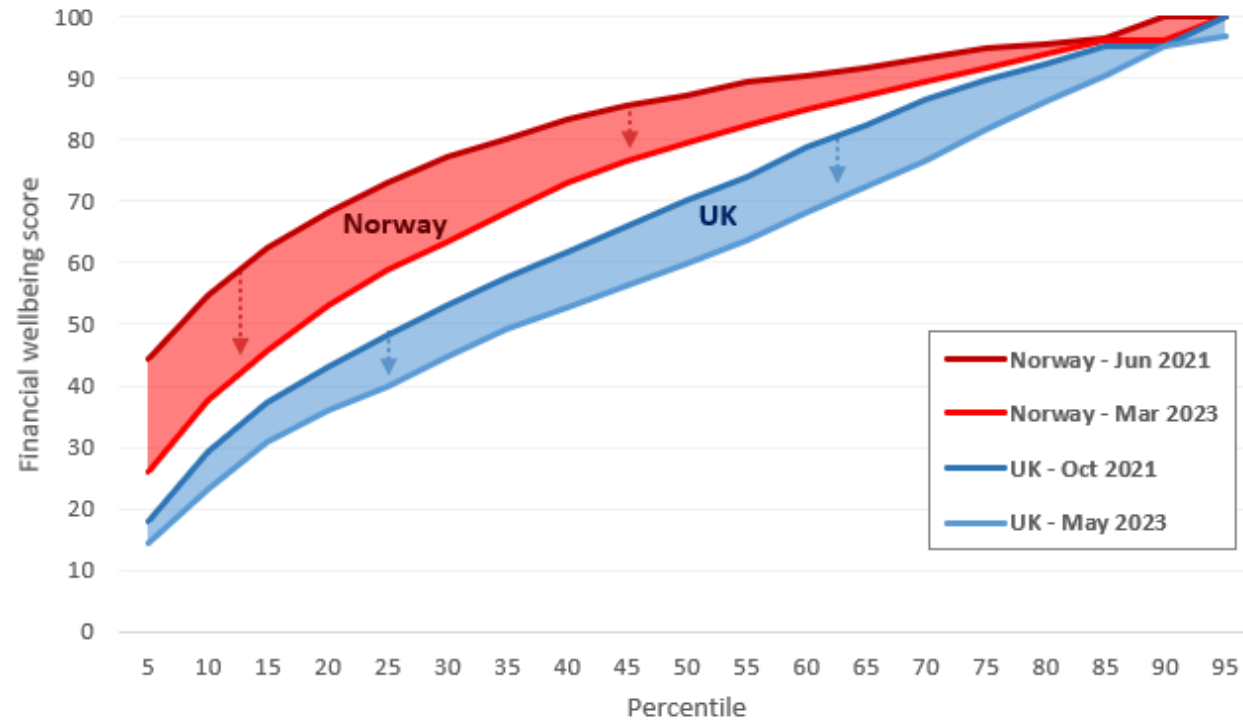
STADIG FLERE HAR
FÅTT EN TØFFERE
HVERDAG

**Siste 6 mnd
ser vi
ytterligere
forverring på
flere mål som
inngår i
indeksen**

- Evne til å betale regninger og overholde låneforpliktelser
- Evne til å betale for mat og nødvendig forbruk
- Håndtere uventet utgift
- Håndtere inntektsbortfall
- Mislighold
- Husholdets vurdering av egen økonomiske situasjon

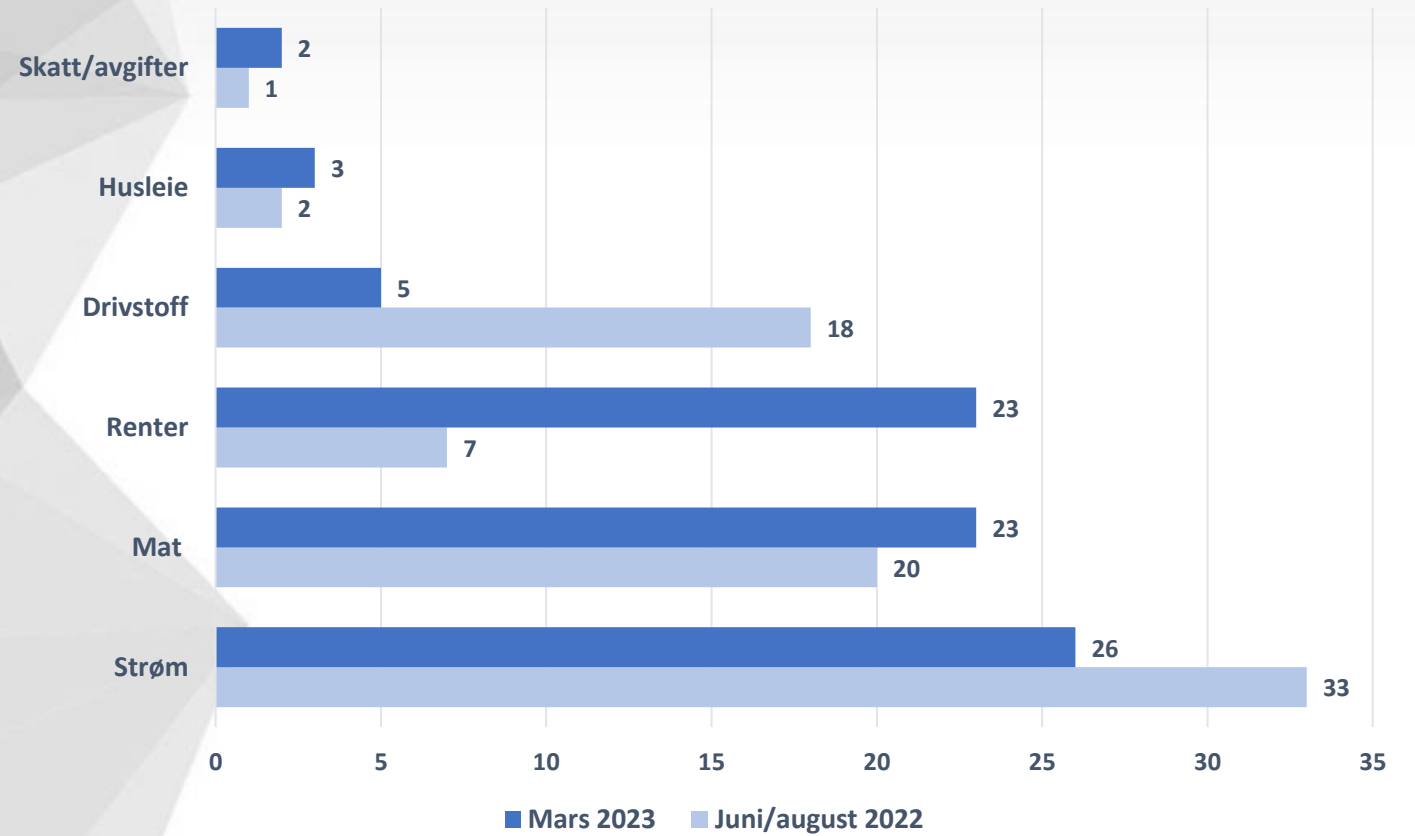
Comparison of financial wellbeing distribution:
Norway and UK (2021-2023)

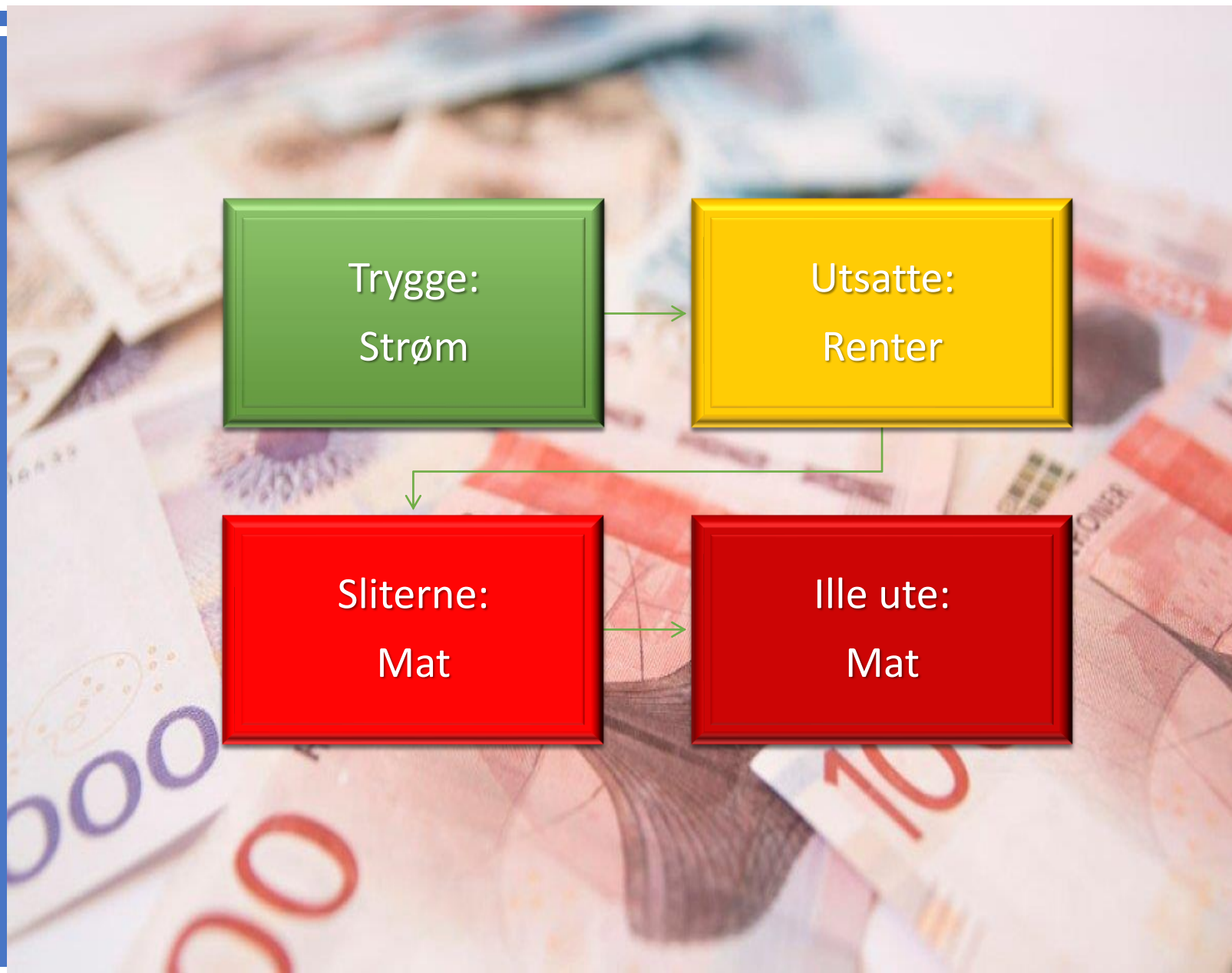
UTVIKLINGEN
2021 - 2023

DYRTIDEN:

STØRST INNHUGG I
ØKONOMIEN

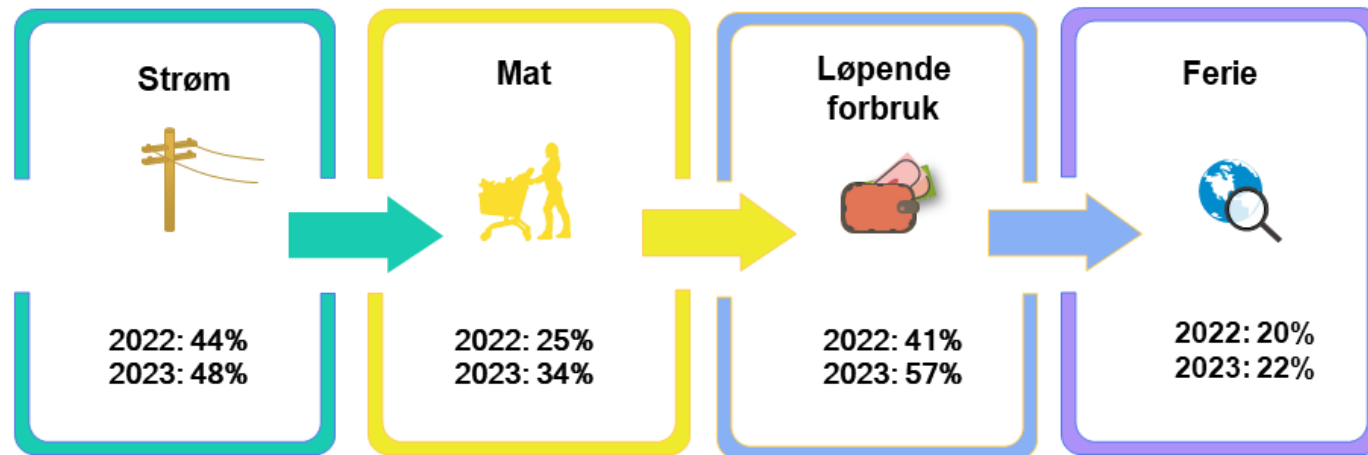

STØRST INNHUGG I ØKONOMIEN

ENDA FLERE MÅ STRAMME INN FORBRUKET

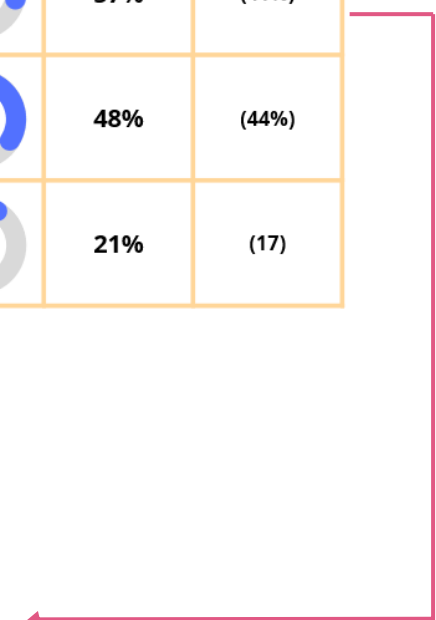

Utrygge hushold må stramme inn mest for å få endene til å møtes

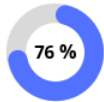
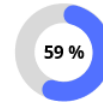
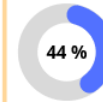
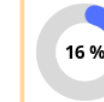
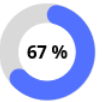
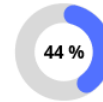
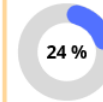
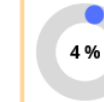

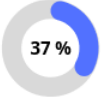
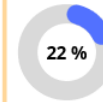
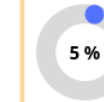
Hushold	Ille ute 153.000	Sliterne 305.000	Utsatte 835.000	Trygge 1.250.000	Alle	(2022)
Redusert løpende forbruk	73 %	73 %	64 %	33 %	57%	(41%)
Redusert forbruk av strøm	67 %	65 %	54 %	38 %	48%	(44%)
Kun varmet opp deler av boligen	43 %	29 %	26 %	13 %	21%	(17)

410.000
flere
hushold i
2023

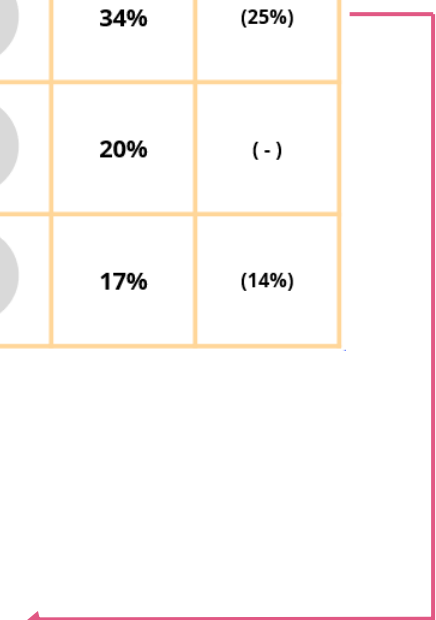

Mat er en stadig viktigere innsparingsmetode

Hushold	Ille ute 153.000	Sliterne 305.000	Utsatte 835.000	Trygge 1.250.000	Alle	(2022)
Redusert på mat/ nødvendig forbruk	 76 %	 59 %	 44 %	 16 %	34%	(25%)
Kuttet i mat for å ha råd til boutgifter	 67 %	 44 %	 24 %	 4 %	20%	(-)
Kuttet i mat for å ha råd til strøm	 50 %	 37 %	 22 %	 5 %	17%	(14%)

230.000
flere
hushold i
2023

Langtidsvirkning av dyrtiden:

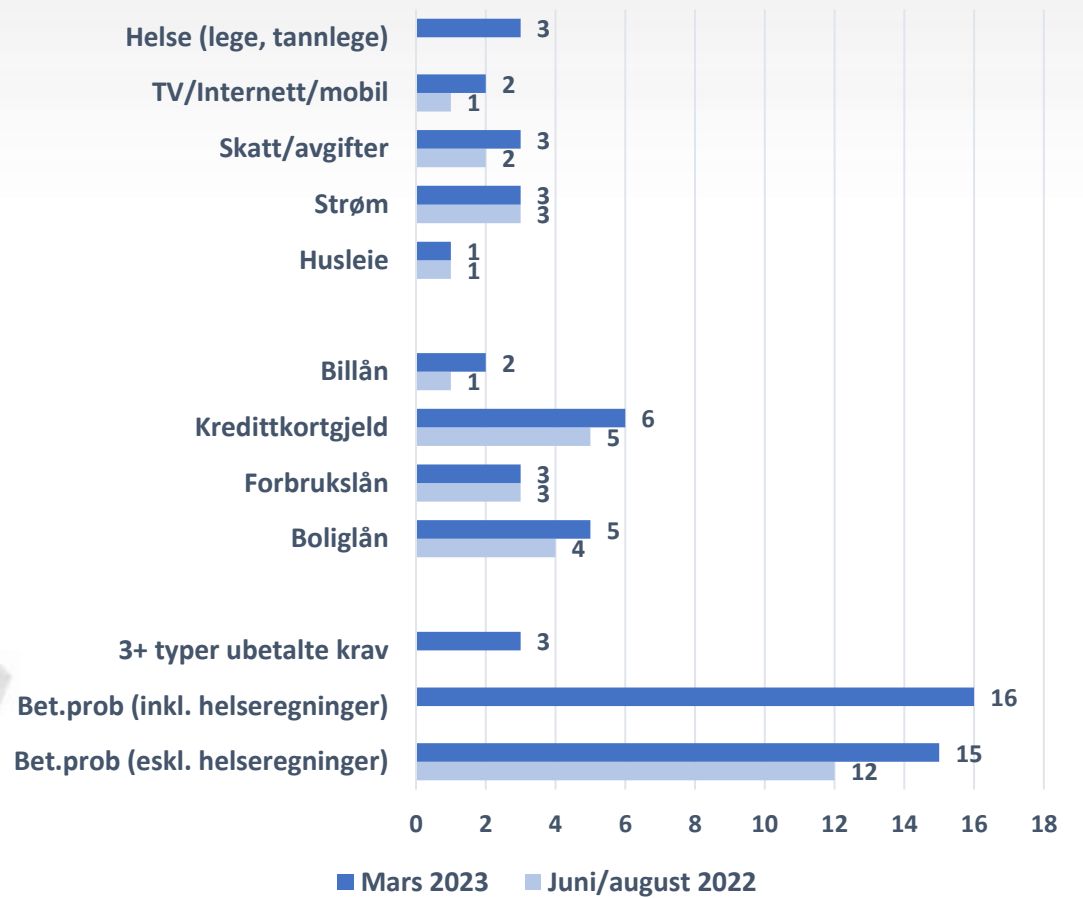
Større og tydeligere forskjeller mellom de som klarer seg godt og de som må håndtere store økonomiske, sosiale og helsemessige konsekvenser

---

ØKONOMISK
KONSEKVENNS:

NÅ ØKER BETALINGS-
PROBLEMENE

Utrygge hushold sliter mest med betalingsproblemer

Hushold	Ille ute 153.000	Sliterne 305.000	Utsatte 835.000	Trygge 1.250.000	Alle
Betalingsproblemer (alle krav)	68 %	38 %	17 %	3 %	16%
3+ typer ubetalte krav	25 %	6 %	1 %	0 %	3%
Misligholdt regninger	46 %	21 %	6 %	0 %	8%
Misligholdt usikret lån/kreditt	44 %	22 %	11 %	0 %	10%
Misligholdt bokostnader	21 %	10 %	7 %	2 %	6%
Ingen <u>sparepenger</u>	60 %	33 %	8 %	1 %	11%

Sosiale konsekvenser

Hushold	Ille ute 153.000	Sliterne 305.000	Utsatte 835.000	Trygge 1.250.000	Alle
Redusert sosial omgang	71 %	48 %	27 %	6 %	22%
Droppet ferie	69 %	49 %	24 %	7 %	22%
Kasellert mob/TV/ Internett abonnement	53 %	33 %	25 %	7 %	19%
Økonomien skaper spenninger i familien	50 %	29 %	11 %	1 %	11%

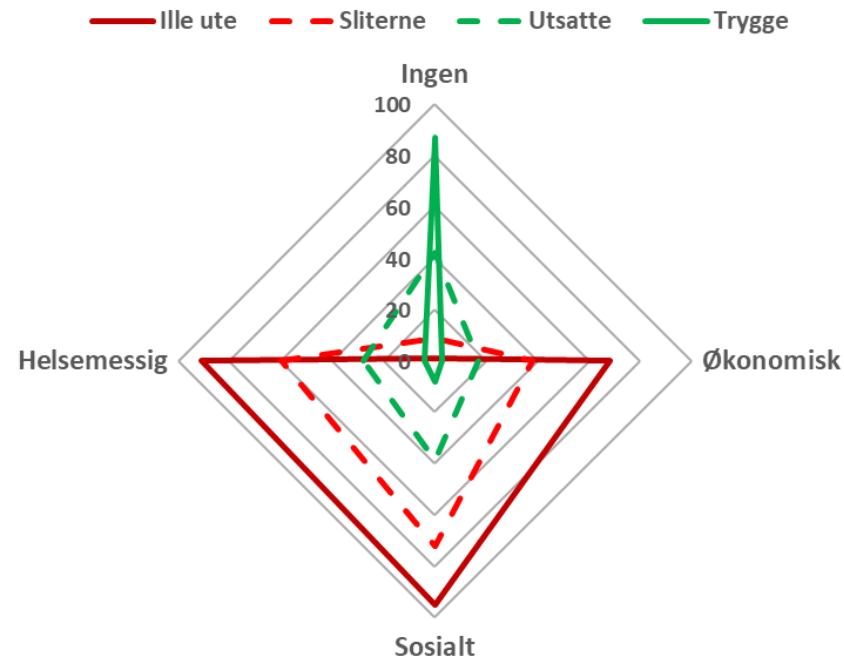
Helsemessige konsekvenser

Hushold	Ille ute 153.000	Sliterne 305.000	Utsatte 835.000	Trygge 1.250.000	Alle
Går ut over psykisk helse	86 %	55 %	25 %	3 %	22%
Går ut over fysisk helse	80 %	45 %	16 %	2 %	17%
Ikke gått til tannlegen	67 %	44 %	18 %	3 %	17%
Ikke gått til lege/ annen med. behandl.	56 %	30 %	12 %	1 %	12%
Ikke kjøpt medisiner/ utstyr	37 %	17 %	3 %	0 %	5%

	Ingen	Alle 3
Trygge	84%	-
Utsatte	42%	2%
Sliterne	9%	15%
Ille ute	1%	60%

DET BYGGER SEG OPP ET ØKONOMISK,
SOSIALT OG HELSEMESSIG SKILLE I NORGE